

Kamppari 3.11.2021

Omakotiliiton
Kampanja Pure

Sähkönsiirto halpenee ensi vuonna roimasti

Suomessa vuosia käyty kiihkeä keskustelu sähköverkkoyhtiöiden saamasta niin sanotusta kohtuullisen tuoton tasosta sähkönsiirrossa saa yhden päätöksen, kun Energiavirasto muuttaa tuottolaskelmaa radikaalisti ensin vuoden alussa.

Elinkeinoministeri Mika Lintilä (kesk) lupasi lain muutoksen yhteydessä viime talvena, että sähkönsiirtoyhtiöiden tuotot laskevat jopa 350 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2020.

Energiavirasto menee nyt tämän lupauksen yli. Sähköverkkoyhtiöiden kohtuullinen tuotto laskee viraston uuden laskelman mukaan 378 miljoonaa euroa viime vuoteen verrattuna ja noin 295 miljoonaa euroa verrattuna kuluvan vuoteen.

Oleellista muutoksessa on se, miten virasto laskee jatkossa sähkönsiirtoverkon arvon, josta summasta lasketaan varsinainen tuotto-prosentti.

Virasto laskee sähköverkolle niin sanotun nykykäyttöarvon laskennallisilla yksikköhinnoilla, joita on päivitetty arvostelijoiden mukaan liian harvaan. Tähän tulee muutos. Yksikköhinnoissa otetaan jatkossa paremmin huomioon investointikustannusten lasku.

Pelkästään tällä yksikköhintapäätöksellä siirtohinnat laskevat keskimäärin 17 prosenttia vaihteluvälin ollessa eri yhtiöiden kohdalla 7-22 prosenttia. Käytännössä 77 sähköverkkoyhtiön omistaman sähköverkon nykykäyttöarvo putoaa laskentatavan muutoksen vuoksi 12

miljardista eurosta 10 miljardiin euroon.

Yhtiöiden kirjanpidon taseissa sähköverkon arvo on toki vain noin kuusi miljardia euroa, jota myös on ehdotettu tuottolaskelman pohjaksi. Tähän ei Energiavirasto taivu.

Tuotto-prosentin eli WACC-prosentin laskeamisessa virasto tekee paluun takaisin vanhaan käytäntöön. Virasto laskee tuotto-prosenttia muutamana vuoden ajan Suomen valtion 10 vuoden joukkovelkakirjalainojen kymmenen vuoden keskiarvolla, mikä nosti WACC-tuottoa aivan liikaa eikä todellakaan heijastanut markkina-korkojen muuttumista.

Nyt virasto palaa prosenttien määrittelyssä takaisin siihen, että korkokanta määritetään vuosittain.

Muutoksen seurauksena tuotto-prosentti putoaa ensi vuonna 3,97 prosenttiin, kun se nykyisellä menetelmällä olisi ollut 4,96 prosenttia.

Myös luottoluokittaja Standard & Poor's heräsi asiassa. Suomen suurimmat sähköverkkoyhtiöt Caruna ja Elenia ovat nyt tarkkailussa merkinnällä merkittävästi heikentyneet näkymät.

Samalla luottoluokittaja moittii poikkeuksellisenkin kitkerin sanoin viranomaisia siitä, että on epätavallista, että sääntöjä muutetaan kesken sääntelyjakson.

Samasta asiasta virastoa kritisoivat myös verkkoyhtiöt ja koko energiateollisuus. Ehkä energia-alalla on silti peiliin katsomisen paikka. Kun tuotot näyttävät kohtuuttoman suurilta, ne yleensä myös sitä ovat.

Pienempikin tuotto on edelleen tuottoa. Kulluttaja ainakin joutuu hintaan tyytymään.